

Vzájomné občianske spolunažívanie chovateľa včiel a susedov je záležitosťou tolerantnosti občanov. Umiestnenie včelstiev v zastavaných častiach obcí nie je riešené žiadnym právnym predpisom, niektoré obce vydávajú všeobecne-záväznú nariadenia upravujúce chov hospodárskych zvierat na území obce všeobecne.

Problémy spôsobené ohrozením občanov včelami je potrebné nahlásiť na príslušnú Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu a potom na Obecný úrad. Pri opakovaných komplikáciách je možné podať žiadosť o zníženie počtu včelstiev, prípadne o premiestnenie včelstiev.

Chovateľ včiel by však mal dodržať niektoré zásady, aby chovom včiel výrazne neobmedzoval občianske práva susedov.

Chovateľ včiel by mal:

- chov včiel nahlásiť na príslušnú Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu, ktorá povolí tento chov podľa Vyhlášky MPSR č. 82/2008
- chovateľ je povinný sa zaregistrovať v centrálnej evidencii chovateľov včiel (register spravuje CVŽV Nitra, Ústav včelárstva Liptovský Hrádok),
- chovateľ včiel by mal oznámiť susedom svoj úmysel chovať včely v blízkosti ich pozemku
- chovateľ včiel dodrží zásady správneho umiestňovania včelstiev:
 - včelstvá umiestňovať tak, aby letáče smerovali na vlastný pozemok,
 - zabezpečiť, aby nízky let včiel neohrozoval susedov, vybudovaním bariéry vysokej najmenej 2 m na rozhraní pozemkov v prevládajúcom smere letu včiel za pastvou tak, aby včely nadlietavali ponad ňu (napr. drevená, alebo plechová bariéra, prípadne živý plot z rýchlo a husto rastúcich krov, či tují)
 - mať primeraný počet včelstiev na stanovišti (je to dosť subjektívne posúdenie, ale v blízkosti susediacich záhradách sa neodporúča mať viac ako 10 včelstiev, vždy to však záleží na konkrétnych podmienkach),
 - pri obhospodarovaní včelstiev sa chovateľ má vyvarovať neprimeraných zásahov (pracovať kľudne, aby včely zbytočne nedráždil),
 - chovateľ včiel by mal chovať včelstvá mierne (včelie matky by mali byť z plemenných chovov, ktoré šľachtia včely aj na mierne správanie sa včiel, zníženú pichavosť),

Susedom, ktorí vedia, že v blízkosti sú včelstvá, odporúčame z hľadiska svojej ochrany pred pichnutím včelou :

- pracovať v záhrade skôr ráno a podvečer, po ukončení letu včiel,
- nepoužívať výrazné aromatické kozmetické prípravky (deodoranty, parfumy, vody po holení), ktoré sú dráždivé pre včely,
- nepohybovať sa v blízkosti včelstiev pod vplyvom alkoholu a iných omamných látok
- ak okolo osoby krúžia včely, neoháňať sa, v kľude odísť (včely zbytočne neútočia, ale sa bránia).

Osoba, ktorá vie, že je alergická na bodnutie včelou, by mala mať v domácnosti pohotovostný balíček – EPI-PEN a okamžite pri prejavoch ťažkej celkovej reakcie, až šoku zabezpečiť lekárske ošetrovanie.

Stupne alergickej reakcie:

Alergická reakcia závisí od stupňa senzitivity človeka, závažnosť reakcie sa klasifikuje do 5 stupňov:

- 0 – lokálna reakcia, prejavy: nadmerný opuch,
- 1 – ľahká celková reakcia, prejavy: žihľavka, svrbenie, nevoľnosť, strach,
- 2 – mierna celková reakcia, prejavy: ako u 1. stupňa + opuch mäkkých častí tváre, pocit úzkosti, napínanie na zvracanie, zastretý hlas, omámenosť, strach zo smrti,
- 3 – ťažká celková reakcia, prejavy: ako u 1, 2 + pocit sťaženého dychu, ťažké prehĺtanie, zachrípnutie, zastretý hlas, omámenosť, strach zo smrti,
- 4 – šok – príznaky ako u 1, 2, 3 + modré pery a prsty rúk, pokles tlaku krvi, kolaps, pomočenie, bezvedomie.

Pri miestnej reakcii (0) stačia použiť bežné zásahy – odstránenie žihadla vyškrabnutím, chladenie opuchnutého miesta, potretie miesta rozkrojenou cibuľou, priloženie octového alebo ľadového obkladu na postihnuté miesto

Každý chovateľ včiel by mal mať na včelnici liek s antihistaminickým účinkom, (napr. Apo – Cetirizine, Zodac, Zyrtec, Dithiaden), aby v prípade alergických prejavov po pichnutí včelou mohol postihnutému rýchlo pomôcť.

Podľa niekoľkých súdnych rozhodnutí občasné pichnutie včelou nemožno považovať za obťažovanie včelou, pretože náhodné pichnutie včelou sa môže stať aj na mieste vzdialenom niekoľko kilometrov od stanovišťa včiel. Avšak nič nie je možné podceňovať, ale každý prípad je potrebné riešiť individuálne a vychádzať zo zásady, že všetci vlastníci majú rovnaké práva a rovnaké povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.